

CIHLÁŘ: Proto můžou mít něco ode mne, nemůžou?

Král mu vnutil peníze.

Co je s tebou?

KRÁL (*narovná se*): Jsme vyrovnaný. (*Odchází*)

CIHLÁŘ (*drží peníze v rukou a dívá se za ním*): Aby
tě hrom!

*V pozadí se znovu objeví maškary, jedna z nich dojde
až k ciblářovi a sejme masku. Ciblář se na ni podívá.*

Tak ty jsi Anežka.

Z pozadí je slyšet vytí psů a smích maškar.

ANEŽKA: Pročs to od něho bral?

CIHLÁŘ: Vnutil mi je –

ANEŽKA: Když něco dám, tak to neberu zpátky!

CIHLÁŘ: Nech si takový řeči.

ANEŽKA: Hanba by mě třískala.

CIHLÁŘ: Tak s ním mluv, mluv s ním! Běž za ním, na!

ANEŽKA: Nestydo!

CIHLÁŘ: Kdo mě naved, abych jí dal na ty šaty?

ANEŽKA: Tebe nic takovýho nenapadne, to se ví!

CIHLÁŘ: Hergot –!

ANEŽKA: Neklejl! Radši se postarej o ty své psy, vy-
jou jako zjednaný.

CIHLÁŘ: Od toho jsou psi, aby vyli.

ANEŽKA: Přivede do baráku takový nestvůry, stačil
by jeden!

CIHLÁŘ: Snad je nebudu trhat, když jsou na sebe zvyk-
lý?

ANEŽKA: Každý se diví, že ti to trpím. Vyber si: buď
já nebo ty psi! (*Nasazuje si masku*)

CIHLÁŘ: Jak to můžeš tak říct? Ženská, no! To je
zvláštní, jak jste na tohle tvrdý! (*Jde do pozadí*)

HUSAR (*volá za ciblářem*): Přilož do pece, ať jsou ně-
jaký mraky.

Maškary se smějí, bubny duní.

Tma.

7

*Obecní holírna. V místnosti je jedno holičské křeslo a
otáčivá židlička. Vlevo pohovka, přeborná igelitem
(místnost slouží také jako provizorní stanice první po-
moci), za lůžkem je plenta, proti křeslu zrcadlo, které
křiví obličej, a stolek s holičskými potřebami. Petr se
utírá do ručníku, stranou stojí Smrťák a pozoruje ho.
Jindřich je u dveří, v rukou má lepenkovou krabici a
pytlík mouky.*

SMRŤÁK (*k Petrovi*): Hele, mám ideu: když montuješ
rozhlas, to by ses mi moh podívat na rádio, nák mi
to blbne.

PETR: To můžu. (*Ručník si dá přes ramena, zapálí si
cigaretu*)

SMRŤÁK (*zajde za plentu a přinese rádio. Když jde
kolem Petra, ukáže na Jindřicha*): Její brácha, kdyby
tě zajímalo.

PETR: Fakt? (*Všimne si víc Jindřicha*)

SMRŤÁK (*staví rádio na židličku, ztiší hlas*): Cvok, ale
dobrej. (*Podá Petrovi popelník, jde k Jindřichovi*) Už
byla po tobě shánka.

JINDŘICH: Já jsem byl na jatkách s kobyloou.

SMRŤÁK: S tou podsední? Má to za sebou, chudák.
A cejtla to, ty jatka?

JINDŘICH: Do města nechtěla, to jsem ji musel strkat.

SMRŤÁK: No, a to je ono, cejtla jatka!

Petr si bere z brašny nářadí a klekne si k rádiu.

Tak tebe posílá Husar. (*Mrkne na Petra*) Dal ti ně-
jaký instrukce?

JINDŘICH: Dal mi tuhleto škatuli.

SMRŤÁK (*otevře krabici, najde v ní lístek, čte*): „Udě-
lej nám z něj mrtvýho.“ – To tě mám zabít, či co?
(*Směje se, zaloví v krabici, vytáhne rezatou paruku,*
noční košili na způsob rubáše) To je všecko? Mrtvej
moc nepotřebuje. Dva kousky.

Navléká Jindřichovi rubáš přes hlavu.

Co to máš v ruce?

JINDŘICH: Mouku.

SMRŤÁK: Dej to pryč. – Ukaž! To je mouka? Aha.
Ty máš bejt smrtelně bledej. Tak si sedni. Mouky je
škoda. (*Schová mouku do stolku*)

Jindřich přikývne.

Pudr je lepší, originálnější. (*Začne Jindřicha líčit*)
Petr zkouší rádio.

JINDŘICH: Někdo hvízdá na prsty.

SMRŤÁK: Houby, povětrí. Pánové, táhne jaro. To jsou
ty divoký větry, co žerou trávu. A my jsme tu pořád.
Dneska měsíc měl bejt konec světa.

JINDŘICH: To někdo hvízdá.

SMRŤÁK (*mrkne na Petra*): Oni, nemůžou se tě dočkat.
(*K Petrovi*) To tady seděl zrovna cihlář, mizera, a
povídá: ohol mě a ostříhej, ať vypadám k světu, až
to začne. Pánové – a sedí tadyhle na židliče, a já mu
povídám: a jak to vlastně bude vypadat? A on říká:
to se najednou setmí – a ono se opravdu setmělo –
bylo kolem čtvrtý hodiny – a pak, povídá, se začne
blejskat a do všeho uhodí hrom – pánové! – a ten
hrom opravdu uhodil – začátek února! Bylo to še-
redný.

PETR (*u rádia*): Jo?

SMRŤÁK: Ale tím to zhaslo. A co to mohlo bejt! To
prej potká svět, když je falešnej. To by to s námi

zatočilo, pánové! To by jeden nevěděl, kam dřív sko-
čit!

PETR: Pohádky.

SMRŤÁK (*vzdýchne*): Tadyhle Jindřich by možná
obstál, jedinej spravedlivej: nepije, nekouří, s ženskéj-
ma se netahá, na toho by se nebe usmálo.

Dokončí líčení, natočí Jindřicha k zrcadlu.

Chvilí počkej, než to na tobě zaschne. (*Zapálí si*) Od-
dech, hoši, už jsem dost pracoval.

JINDŘICH: A že jsem tak bledej?

SMRŤÁK: Protože jsi mrtvej. (*Jde ke dveřím do sused-
ní místnosti, skloní se a dívá se klíčovou dírkou*) A je-
jej! (*Vzpřímí se, na Petra*) Ukaž, pocem, máš mladší
oči.

PETR (*jde ke dveřím, skloní se*): No –

SMRŤÁK: Někdy stačí jednomu málo.

PETR (*skoro vykřikne*): Človče!

SMRŤÁK: Tak dost, nejsme v biografu.

PETR (*opře se zády o dveře*): Že nic nefekneš?

SMRŤÁK (*ztiší hlas*): Bacha na bráchu.

JINDŘICH: Ale já nemám obočí.

SMRŤÁK: Cože?

JINDŘICH: Obočí nemám.

SMRŤÁK: Trochu jsme ti ho zabílili. Neboj, máš ho
tam schovaný.

JINDŘICH: Když já –

PETR (*ke Smrťákovi*): Poslechni, jak je to s ní? Chodí
s někým?

SMRŤÁK: Za tou by jich šlo procesí. Tu uvidět cestář,
uhne kvůli ní silnici.

JINDŘICH: Když já nechci bejt mrtvej.

SMRŤÁK: Řízni se do palce, uvidíš to, jak zařveš.

PETR: Koukám po ní od pondělka. Ale s ní je těžko
navázat řeč. Co kdybych zaklepal a jako tam pro něco
šel?

SMRŤÁK: Ty seš mi případ! Taky uvažuj, ne? – Co děláš tam u vás –

PETR: Ale jsou, žejo, ale to máš – osud! No. Já jsem byl nedávno s jednou, tancovali jsme pár kousků v Ro-tundě – řeknu ti, já se musel schovat, co ta holka zne-ma-lá, ty finesy! Tahle je docela jiná, to se stačí podívat, je jemná a stydí se, to je ohromný, když se ti taková žába stydí!

SMRŤÁK (*zastavil se u rádia*): Co tomu je?

PETR: Lampa. Lampa je v hajzlu.

SMRŤÁK: A jejej.

Vejdou dvě maškary.

PRVNÍ: Je hotovej, šéfe?

SMRŤÁK (*k Jindřichovi*): Ukaž se! Není pěkněj?

DRUHÁ: Nám se líbí.

SMRŤÁK: To bych prosil.

PRVNÍ (*přitočí se k Smrťákovi*): To tě bude zajímat.

Králova holka se sešla s tím klukem z Prahy –

SMRŤÁK: Mařenka?

PRVNÍ: Kápli jsme na ně, šel od autobusu –

SMRŤÁK: A sakra.

JINDŘICH (*k druhé maškarě*): Vy jste prve hvízdali.

DRUHÁ: To my dovedem hvízdát! (*Hvízdne na prsty*)

SMRŤÁK (*lekne se, rozčileně*): Troubol! Nejsi na návsi!

Vejdou předseda s tajemníkem.

Pěkně vítám! Už se čeká jen na vás.

PŘESEDÁ (*divá se na maškary a na Jindřicha*): Co to bude?

SMRŤÁK: Živej obraz, poneso mrtvýho!

PŘESEDÁ (*zavrtí hlavou nad Jindřichem, kterého maškary odvedou*): To je úplná zrůda.

Smrťák nabídne tajemníkovi křeslo. Předseda se usadí na pohovce.

Taky holí nebožtíky, viď, Vojtěchu?

SMRŤÁK: Fous jako fous.

PŘESEDÁ: Jeho matka bejvala funebračka. Tady mu říkají Smrťák. Aní nevím, kdo ti to přišil.

SMRŤÁK: Cihlář; kdo jinej.

TAJEMNÍK: Máte šikovné ruce.

SMRŤÁK: To je cvik, to je cvik.

TAJEMNÍK: A že vy se, soudruhu, nezúčastníte?

SMRŤÁK: Já? Jako čeho?

TAJEMNÍK: Maškarního veselí.

SMRŤÁK: Já s nima nechodím. Já jsem chabrus, ale

mám tu nějaký paruky a šminky –

TAJEMNÍK: A kdo to vlastně pořádá?

SMRŤÁK: No –

PŘESEDÁ: To se jen tak pořádá –

SMRŤÁK: To my –

PŘESEDÁ: To nemá hlavičku.

SMRŤÁK: To je – osvětová beseda.

PŘESEDÁ: Nojo, vlastně.

TAJEMNÍK: Ona i taková věc, jako je loučení s maso-pustem, by se dala nějak využít.

PŘESEDÁ: A maškara bude pořád jen maškara, na tom se nedá nic měnit.

TAJEMNÍK: Já bych neřek. Například – proč má dneska chodit v průvodu žid s nůží? To by se mělo něčím nahradit.

PŘESEDÁ (*k Smrťákovi*): Vy tam máte nějakého žida?

SMRŤÁK: Ale – hrobař, ten chodil za žida, to už měl tak zavedený, sedělo mu to, ale ten letos nechodí, chytil o vánocích housera –

TAJEMNÍK: Nebo ten husar, to už dnešku taky nic neříká, kde jsou husaři!

SMRŤÁK: A kde vezmu typy? Typů je pořád míň.

TAJEMNÍK: Snad by se dalo něco –

SMRŤÁK: Aha, myslíte náplň. Na to jsme taky mysleli.

Chceme to zkusit.

PŘESEDÁ: Nákou vylomeninu, žejo?

SMRŤÁK: Něco nového! Kolem šestý hodiny to vybuchne, budem pohřbívat soukromej sektor, jestli chcete.

PŘESEDÁ: To bych teda rád viděl.

TAJEMNÍK (*k předsedovi*): Ten Král mi leží v hlavě. Pojdte, zajdeme k němu.

PŘESEDÁ: A nechte to po neděli.

TAJEMNÍK: Napadlo mě, když jsem mluvil s jeho dcerou -

Vyjde Petr, převlečený do tmavomodrých šatů.

PETR: Dobrý den.

PŘESEDÁ: Á -

SMRŤÁK (*k tajemníkovi*): Zapudrujem to. Tadyhle, drobíněk jsme řízli.

PŘESEDÁ (*k Petrovi*): Že jste to vy?

PETR: No bodejť.

PŘESEDÁ: A já koukám - hergot, toho člověka znám!

SMRŤÁK: Hoch se nám umyl a oblíknul - (*K tajemníkovi*) Prej kupujete barák?

TAJEMNÍK (*podívá se na předsedu*): Nějak se mi to nezdá.

PŘESEDÁ: No, milostpani. Neví, co za to chtít.

SMRŤÁK: Budte opatrněj, baba je mazaná!

TAJEMNÍK: Všecko je tam divné. Ta paní, ten její vnuk - to je taky jméno, Rafael!

SMRŤÁK: Voňavku, vazelinku? (*Odmitá peníze*) Vy-pijem spolu večír pivo, no!

Předseda s tajemníkem odcházejí. Smrťák se dívá za nimi.

To bude boj.

PETR (*s pohledem na dveře do sousední místnosti*): Smůla je, že mám než tenhle večír. Zejtra odjedu -

SMRŤÁK: Ono se to brzy rozbije, budeš to jezdit spravovat -

PETR: Já se nedovedu prodat, no.

SMRŤÁK: Abys věděl, už jsem ji oťuk.

PETR (*dychtivě*): No a?

SMRŤÁK (*krčí rameny*): Já nevím.

PETR: To je hezký.

SMRŤÁK: Máš takový, že se jen podíváš, a víš kolik uhodilo.

PETR (*v zamyšlení*): Cože?

SMRŤÁK: Já do ní nevidím. No. (*Bere rádio ze židličky*) Co s tímhle?

PETR: Koupit lampu.

SMRŤÁK: Nebo to zahodit. (*Jde za plentu*)

PETR: Ba ne, to ne. (*Jde ke dveřím do sousední místnosti*)

Vejde Rafael.

RAFAEL: Kde je pucifous?

Petr se otočí.

SMRŤÁK (*za plentou*): Kdo je?

RAFAEL: Já, osobně.

SMRŤÁK: Hochu, hochu - (*vyjde*) že se necháš vidět!

RAFAEL: Měl bys pro mě pár minut?

SMRŤÁK: Už to zavírám.

RAFAEL: Nechci stříhat!

SMRŤÁK: Já vím. Pro tebe vždycky -

Vejdou dvě maškary.

MAŠKARA: Pocem, šéfe!

SMRŤÁK (*jde k nim*): Co máte?

MAŠKARA: Bude půl pátý!

SMRŤÁK: No a?

MAŠKARA: Tak nám vydej tu kolíbkou.

SMRŤÁK: Vidíš, sakra! (*Bere ze stolku klíče*)

RAFAEL (*k Smrťákovi*): Jakou kolíbkou?

SMRŤÁK (*se zastaví*): „Kolíbkou mou a hrob můj“ - znáš to? (*Směje se*) Krásná, dubová, to je radost si lehnout! (*Odejde s maškarami*)

Petr se dívá po Rafaelovi.

RAFAEL (*si sedne na židličku, sáhne po labvi s kolínskou vodou a naleje si trochu na ruku, čichne si,*

podívá se po Petrovi): Tohle je holírna, ve který
všechno smí, jediná na světě.
PETR: Chci se tady kouknout k muzice. Jak to tu vy
padá.
RAFAEL: Bída.
PETR: Fakt?
RAFAEL: Nezatancuješ si, když nemáš holku. Lezou
sem vojáci. Mají tamhle za lesem baráky.
Dveře do sousední místnosti se otevřou.
MARIE (*ze sousední místnosti*): Za hodinu si přijdu.
VĚRA (*volá ze sousední místnosti*): Můžete i dřív, Ma-
řenko.
MARIE: Dřív to nestihnul (*Vejde do dveří, uvidí Petra
a Rafaela, na okamžik se zastaví, dveře zavře, jde ko-
lem Rafaela, který sedí na židličce*)
RAFAEL: Těbuch!
MARIE: Ahoj - (*Zastaví se*)
*Petr má v ruce stoupačky, které vyndal z brašny. Ma-
rie stojí zády k Rafaelovi.*
To jsou ty klepeta, co máte na nohou?
PETR: Ty samý. (*Přejede palcem po ozubení*) To jsou
zuby, žejo? Ale vy máte hezčí. (*Uklízí stoupačky*) Vše-
ra jsem dělal u vaší chalupy.
MARIE: Kdoví či byl!
PETR: Vaše. Nosila jste vodu od potoka. To bylo ně-
jaký vody!
MARIE: Jak to víte?
PETR: Já si všimnu, když lezu po vejškách. Někdo vás
volal Marie.
MARIE: Tady je Marii spousta.
PETR: Chtěl bych je vidět, ty druhý! Půjдете k muzice?
MARIE: To já nevím.
PETR: Zamluvil bych si první písničku.
MARIE: Co když přijde někdo hned u dveří? To se ne-
dá odříct.
PETR: Tak si stoupnu u dveří já.

MARIE (*se otočí k Rafaelovi*): Je babička doma?
RAFAEL: Samo.
MARIE: Mám jí něco donést.
RAFAEL: Aha. Říkala -
MARIE: Asi za dvacet minut -
RAFAEL: Tak jo. (*Zvedne se*) Bude tě čekat.
MARIE (*k Petrovi*): Na shledanou. (*Rychle odejde*)
Rafael stane blízko Petra.
PETR: To je žába!
RAFAEL: Žába, jo?
PETR: Vy se dost znáte, ne?
RAFAEL: No - (*vypálí nazdařbůh*) jsme příbuzný -
PETR: Fakt? - Jezdíš sem na chatu, ne? Nádherná žá-
ba.
RAFAEL: Ale písničku neslíbila.
PETR: Slíbila a neslíbila. Ona je vůbec samý jo a ne,
jak se mi zdá.
RAFAEL: Jako všecy mazaný ženský.
PETR: A to není z mazanosti. To bych neřek. Sestře-
nice?
RAFAEL: Něco takovýho.
PETR: To bys moh za mě ztratit slovo.
RAFAEL: To můžu.
PETR: No vidíš, nějak mě doporuč. (*Směje se*) Študu-
ješ? Já mám třetí rok po vojně.
RAFAEL: Pomalu se můžeš usadit.
PETR: Kamaráde, to není sranda najít někoho, aby to
klapalo. Koukni se, kde to klapě? A zase si říkám,
když už, tak hezkou ženskou, to je normální, ne? Aby
se každému líbila.
RAFAEL: A byla přítom jen pro tebe -
PETR (*směje se*): A proč nemít pěknou ženskou, když
je to na celý život?
RAFAEL: To je pěkně dlouho, na celý život!
PETR: Tobě to nepříjde. Do dvacítí je to jen legrace.
RAFAEL: To bych řek, teď je to jen samá sranda.

PETR: Byla to sranda, ale jednoho krásného dne se ti vydělá na bednu krahujec, utřeš to dlaní a koukáš – vlasy jsou pryč. Tak mi to líčil jeden kluk na vojně. A je to fakt. Najednou je to jiný, je to fakt.

Do jeho posledních slov a vrací Smrták.

SMRTÁK: O čem je řeč?

RAFAEL: Jak jeden stárne.

SMRTÁK: Stárnem a blbnem, to jo.

Zvenku sem dolebne dunění bubnů a zvuk trubky.

PETR (*k Rafaelovi*): Jdeš k muzice?

RAFAEL (*podívá se na Smrtáka*): Se mnou by tady vyrazili dveře.

Smrták se směje.

PETR: Přijď, musíš sebou hodit, dokud jsi mladej! (*Odchází*)

RAFAEL: To se ví, že sebou hodím!

Petr odejde.

Ty chytrej. (*K Smrtákovi*) Co je to zač?

SMRTÁK: Príma kluk –

RAFAEL: Koukal jsem –

SMRTÁK: No tak, co bych ti vykládal!

Rafael položí před Smrtáka dvě krabičky cigaret. Smrták se podívá.

Moje? – Pall mall – hergot! Kam na to, člověče, chodíš?

RAFAEL: Za bony od matinky.

SMRTÁK: Ty schovám, aby mi je někdo nevyžral. Vypadáš bledě. Cos dělal v noci?

RAFAEL: Nespal.

SMRTÁK (*vyndá ze stolku láhev a skleničky*): Cvaknem si spolu. Teda, já moc ne, já mám žlučník – (*Odzátkuje láhev, čichá k ní*)

RAFAEL: Jen mi nenalej kolínskou vodičku.

SMRTÁK: Jednou jsem vypil tetrachlór. Tedy jen lok, splet jsem si flašku, ale to bylo zlý! Už jsem myslel,

že nebudu. (*Naleje do skleniček, podívá se na hodiny*)

Pij. Moc času nemám, měls přijít dřív –

RAFAEL: Já hned vymáznu.

SMRTÁK: Rád tě vidím, to jo! A proč jsi nespal?

RAFAEL: Nervy.

SMRTÁK: Prosím tě. Mladej kluk, a už máš nervy.

RAFAEL: Je to vážný, Smrtane, na odstřel.

SMRTÁK: Nepovídej! – No, a jak, v jakým smyslu?

RAFAEL: Po všech stránkách.

SMRTÁK: Hochu, hochu, to říkáš pořád, co tě znám.

Z vedlejší místnosti je slyšet šicí stroj.

RAFAEL: Sestra je tady?

SMRTÁK: Jo. Chceš jí něco?

RAFAEL (*zavrtí hlavou*): Já vylít ze školy.

SMRTÁK: Teď, člověče? Na jaře budeš hotovej.

RAFAEL: Už nebudu. A je to fuk. Stejně bych shořel.

SMRTÁK: A – tos něco proved?

RAFAEL: Jestli! Takovej malér. (*Dívá se jinam*) Ty bys mi nepůjčil na večír klíče tady od toho?

SMRTÁK: Tady od toho?

RAFAEL: Potřeboval bych. Aspoň na hodinku nebo na dvě.

SMRTÁK (*přemýšlí*): To nemůžu. – Fakticky nemůžu.

RAFAEL: Nojo.

SMRTÁK: Kdyby mi na to přišli –

RAFAEL: Já vím. (*Napije se*)

SMRTÁK: Člověče, tak mě nenapínej –

RAFAEL: Byli jsme na vejletě. Dvě třídy. Cestou se na mě přilepila holčička z druhého járu, podal bys jí vodu, když se na tebe podívá – takový telátkový oči. Přenocovali jsme v Křumlově, tancovalo se, pak jsme chodili kolem smradlavý říčky – asi to byla Vltava, mají tam papírnu nebo co. Holka mě vytáhla někam na skálu, byla zima, celá se třásla, dali jsme si pusy – přišlo mi líto, že lezla až na tu skálu, odřela si koleno. Vzala mě k sobě, měla to sjednaný s kamarád-

kou, jenže ono to prasklo, ta káča nedržela hubu – a doneslo se to kantorovi. Smrťane, to byl cirkus! Ráno se jelo do Prahy a druhej den přijde třídní, takovej ledovej, a povídá přede všema: Opusťte třídu, přestáváte být posluchačem školy. – A nos u ředitele.

SMRŤÁK: A co jim na tom tak vadilo?

RAFAEL: Školní vejlet, Smrťane! Svedená dívka. – Co jim budu vykládat. Taková běhnička v rozpuku.

SMRŤÁK: A kdy –

RAFAEL: V pondělí. Krušnej tejdén. Ráno dělám, že jdu do školy, v tašce mám brusle a honím se po Štvanici, kluci mi nosejí zprávy.

SMRŤÁK: To byl drahej špás, to ti řeknu!

RAFAEL: Člověk nemá nasadit kůži, když jde o kejhák, v tom mají mastňáci pravdu.

SMRŤÁK: Cože? – Aha.

RAFAEL: Horší to bude s bábinou. Psali jí, ale to jsem okamžitě stopil. Já bych se nedivil, kdyby to s ní náhodou seklo. To jsem jim taky říkal, jenže – oni nemají pochopení. Kdybys měl andělský křídla a rozdával vlastní svačinu, snad by neměli takovou radost, jako když tě můžou při něčem přistihnout. Docela se na tom vyžívaj. A bábina, mně se zdá, už něco cejtí.

SMRŤÁK: Až se to provalí!

RAFAEL: Já se měl narodit někde v Hamburku nebo na Kamčatce, tam jsou jiný nároky na lidi, aspoň si myslím. Když se udělá bota, není to taková průtrž.

SMRŤÁK: Pořádek musí bejt.

RAFAEL: Já že ty ho tak ctíš! Nemůžu si pomoci. Ve mně je nadvýroba! Pořád mám všeho víc, než spotřebuju. A to se nedá hodit do moře jako kafe nebo banány. – Taky tu není moře.

SMRŤÁK: Koukám, z tebe může bejt pěkněj lump.

RAFAEL: Říkáš, jo? – Tys měl někdy z něčeho svědomí?

SMRŤÁK: Jednou. Ale já nejsem na vážný věci. To

jsme, za války, měli v rukou Němce, mladýho kluka, mohlo to dopadnout šeredně, protože při tom člověk úplně zblbne a je všeho schopnej – ale já jsem najednou nemoh, jak to přestala bejt sranda, tak jsem najednou nemoh.

RAFAEL: Na to jsme asi moc střízlivý. Moc myslíme.

SMRŤÁK: Kam bysme taky přišli? Jeden musí bejt suchej, když chce druhýho –

RAFAEL: Pak už tě ani holka nedovede pořádně zblbnout, je to všechno hnusně na puntík vypočítaný, víš předem kam šáhnout, a víš předem, co se ti ozve. Jako hra na piáno.

SMRŤÁK: Když není zrovna rozladěný –

RAFAEL (*zvedne se, chodí po místnosti*): A je to možná šílená škoda! Protože ono by, Smrťane, mělo existovat něco, při čem jsi úplně, ale úplně vedle, co tě celýho sežere, že ani nemůžeš polknout vlastní slinu! – Smůla je, že tě tohle nepotká často. Víš třeba o jedný jedíný ženský, a ta je pro tebe tabu.

SMRŤÁK (*sleduje ho z křesla*): Hochu, hochu, ty z toho zblbneš, jestli se neumoudíš. (*Zívne, podívá se na hodinky*) Půl pátý! (*Skliží ze stolku*)

RAFAEL: Pro mne je to nakonec jediná možnost: ňák to rozšlápnout.

SMRŤÁK (*naklonil se k zrcadlu*): Teda, já mám ksicht! To je obličej! Jako pomačkaná aktovka, co v ní zedníci nosejí svačinu.

RAFAEL (*jde ke dveřim*): Těbuch.

SMRŤÁK: Mohs to dopít. Kam chvátáš?

RAFAEL: Mám něco doma. (*Zastaví se u dveří*) Nevíš o někom, kdo by půjčil motorku?

SMRŤÁK: Motorku?

RAFAEL: No – na večír.

SMRŤÁK: To nevím. Na co ji chceš?

RAFAEL: Myslel jsem, jestli o někom nevíš.

SMRŤÁK: Ten kluk, ten montér – má s sebou skútra –

RAFAEL: Ten frajer?

SMRTÁK: Ale to víš, to každéj nepůjčí, takovou věc!

RAFAEL (*dívá se na hodinky*): To je jasný. Těbuch.

SMRTÁK (*provázek ho ke dveřím*): Hele, ale proto se na mě nezlob. Nemůžu, fakticky nemůžu.

RAFAEL: Já vím, Smrťane, já vím. (*Odejde*)

SMRTÁK (*dívá se zamýšleně za ním*): Ty smrade.

Tma.

8

Bubny duní, v popředí stojí Jindřich, obklopený maškaramami a kreslí brotem šavle na zemi.

Husar stojí u Jindřicha a dívá se mu přes rameno. Jindřich se po něm oblédne.

HUSAR: Děláš nějakýho pána.

JINDŘICH (*zavrtí hlavou*): Dělán panáka.

HUSAR: Kdo tě to naučil?

JINDŘICH: Nikdo.

HUSAR: To máš sám od sebe?

JINDŘICH: Mám.

HUSAR (*k maškaram*): Jak vidět, není to řemeslo, je to um!

MAŠKARA (*s bubnem*): Ale každéj to neumí!

JINDŘICH (*odstrčí maskaru*): To jsem já. Nešlapej po mně.

HUSAR: Na mou duši, tvůj rubáš, tvý dlouhý ruce, tvoje střapatá hlava – a že ležíš bradou vzhůru?

JINDŘICH: Tak jsem se viděl.

HUSAR: A kde?

JINDŘICH: V holičovým zrcadle. Proto jsem křivej. (*Odloží šavli, dívá se na kresbu*) Jsem jako živej, ale něco mi schází.

HUSAR (*zabodne šavli do kresby*): Tohle!

JINDŘICH (*chytí ho za ruku*): Co děláš?

HUSAR: Jsi mrtvej.

JINDŘICH: Ba ne, mám na čele vrásku.

HUSAR: Už je čas, králi náš. Jdi k holičovi na dvorek.

JINDŘICH: Ach jo. (*Jde do pozadí, dvě maškary ho provázejí*)

HUSAR: Buď klidnej, vzdychat budeme my.

MAŠKARY: Až ho ponese!

HUSAR (*zvedne šavli*): Pozdravte mrtvého!

MAŠKARY (*křiknou*): Živijo!

Jindřich odejde.

MAŠKARA (*s trubkou*): To bysme měli.

HUSAR (*ostře*): Co bysme měli?

MAŠKARA: Co jsme potřebovali.

HUSAR: A co mrtvej? Nepotřebuje nic?

MAŠKARA: Co by potřeboval? On si stačil!

HUSAR: Co tě nemál Mrtvej nedělá pohřeb.

MAŠKARA: A co dělá pohřeb?

HUSAR: Mrtvej má vejbavu, mrtvej potřebuje svíčky.

MAŠKARA: To je pravda. Potřeboval by svíčky.

HUSAR: Kde jsou?

MAŠKARA: V kostele.

HUSAR: Alou pro něj! A kadidlo – a kropítko – a zpěváky –

MAŠKARA: To bude, husare, horší.

HUSAR: Ty se vyberou.

MAŠKARY (*cowají*): Na to já chraptím.

Na to já kašlu!

Já nemám hlas.

Já měním hlas.

Já jsem na písň levej!

Já taky nejsem ten pravej.

HUSAR (*pokrčí rameny*): Není na vybranou, zpívat budete každěj!

Trubka zavřískne, maškary se rozutečou.

Tma.

U paní Pražky. Pokoj se stále víc proměňuje v neuspořádané skladiště. Všude stojí v cestě bedny a kusy nábytku, bromádky knih a obrazy. Stranou leží na zemi křišťálový lustr. Vitr někde cloumá uvolněnou okenicí. Uprostřed stojí Rafael, proti němu Marie s proutěným košíkem v ruce.

MARIE: Nesu milostpaní vajíčka. Psala si o ně. Kam si je dáte?

Rafael se rozblédne, vezme bílou kameninovou mísu. Musím hned jít. (Klekne na zem a přerovná vajíčka z košíku do mísy)

Rafael si klekne proti ní, bodá kudlou do podlahy. Nedělej to.

RAFAEL: A proč?

MARIE: Já se na to nerada dívám.

RAFAEL (*má nůž v dlani*): Chceš ho?

MARIE: Náš Jindřich má takovej. Tuhle udělal celýho koně ze špalku dřeva. To bys koukal!

RAFAEL (*zabodne nůž do podlahy*): A stejně mám štěstí.

Marie se po něm po dívá.

Můžu se na tebe koukat.

MARIE: Já jsem nepřišla za tebou.

RAFAEL: Proto říkám, že mám štěstí.

MARIE (*skončila práci*): Zabalte každý zvlášť, aby se nenatloukly.

RAFAEL: Zavolám bábinu. Šla se natáhnout.

MARIE: Tak ji nebuď, když spí.

RAFAEL: Akorát nad mou hlavou. Pár metrů nad svým hrobem.

Marie se na něho podívá.

Řekla, že ji přivedu do hrobu a spolkla meprobamát.

MARIE: Musím jít.

RAFAEL: Stejně k tý muzice přijdu a zatancuju si s tebou.

MARIE: Tam jsou maškary a ty mě vezmou každému z kola.

RAFAEL: Jak to?

MARIE: To můžou, na to mají právo.

RAFAEL: To se jim nebude trpět, ať jdou do fronty!
(Dotkne se její ruky, lehce ji políbí)

MARIE: Proč to děláš?

RAFAEL: Protože mě to nemrzí. Tebe jo?

MARIE: Nemá to cenu.

RAFAEL: Pro mě má. Já tě miluju.

MARIE: Jak to tak můžeš říct?

RAFAEL: Každý jiný můžu říkat: nemám tě rád, a nevěří mi to. A tobě říkám, že mám, a taky mi nevěříš. To je svět! Každý si věří co chce. – Pojeď se mnou do Prahy.

MARIE: Copak to jde?

RAFAEL: Proč ne?

MARIE: Ty jsi spad z višně, víd?

RAFAEL: Za hodinu jsme tam, do rána zpátky. – Já vím, to nejde.

MARIE: Já v Praze skoro nic neznám.

RAFAEL: Vzal bych tě někam, tam bysme tancovali, co bysme chtěli, a nikdo by nás nevyved. Samý čarlstony a twist a ňáký to blues na uklidněnou, dali jsme se dohromady, kluci z mý třídy, válej to dobře!

MARIE: Já jsem tu jako uvázaná.

RAFAEL: Tak nebuď. *(Vezme ji za ruku)*

MARIE: Co ty, prosím tě, víš!

RAFAEL: Máš tvrdý ruce.

MARIE: Dneska jsem vstávala v pět, abych měla volnější odpoledne.

RAFAEL: Tak jsi věděla, že přijedu.

MARIE *(zavrtí hlavou)*: Kvůli tobě bych nevstávala.

RAFAEL: Já kvůli tobě nespal, celou noc.

MARIE *(vstane)*: Ty jsi známej lhář a podvodník.

RAFAEL: To ti řek ňákej podvodník. *(Vstane, podá jí břebínek)* Na, učesej se.

MARIE *(dívá se do zrcadla u šezlonku)*: Já vypadám.

RAFAEL *(stoupne si za ní)*: Marie.

MARIE: Tak se na mě nedívej.

RAFAEL: Jestli to tenkrát nebylo fajn! Teď už nic takovýho není.

MARIE: Ale je.

RAFAEL: Ba ne. Tráva byla hustší, stromy byly vyšší, než teď, byly obrovský, každá louže po bouřce byla jako moře, každá stodola byla tajemná –

MARIE: Ty jsi hloupej, když myslíš, že to už není.

(Sedne si na okraj šezlonku)

Rafael si sedne vedle ní.

Někde vám bouchá okno.

RAFAEL: Nejde zavít. A my tu stejně už nebudem.

MARIE: Ty jsi byl taky moc dlouho pryč.

RAFAEL: V tom to není.

MARIE: Nemůžeš pořád mít všecko.

RAFAEL: Já chci jen to, co mám rád. Toho není tak moc. Já si třeba kupuju v Praze maliny, ty zmrazený, a jenom proto, že si pamatuju, jak jsme je trhali spolu. Ale to žádnéj neví. Ty jsi vlastně to všecko. Moje žebro, moje ruka, mý rameno –

MARIE: Tobě se stejská po tobě samým, protože už jsi jinej.

RAFAEL: A kam to přišlo?

MARIE: Máš to u mne, schovaný.

RAFAEL: A co z toho mám?

MARIE: Kdovi, čím budeš, a co potkáš lidí, a lepších, než já. Tak mě nech bejt.

RAFAEL: Když já nechci, aby to přestalo –

MARIE: Bude to lepší. I pro mě. Prosim tě, už mě ne-trap.

RAFAEL: Já tě trápím? – Tak mi vynadej, ale neposle-
lej mě pryč. Aspoň tenhle rok ne, aspoň dneska, aspoň
teď – a pak pudu sám, ale teď ne! (*Obejme ji a
líbá ji*)

Shora je slyšet volání: Rafaeli! Rafaeli!

(Svěsí ruce) Co je?

Ticho.

Marie. Já jsem proved něco hrozného.

MARIE (*neposlouchá ho*): To jsi neměl –

RAFAEL: Musím ti to říct!

MARIE: To jsi neměl. (*Pláče*)

RAFAEL: Jestli to opravdu chceš, tak už se neuvídíme.

Marie zvedne košík.

(Stojí proti ní) Já ti to všechno řeknu, všechno!

MARIE: Ne, (*jde rychle ke dveřím, oblédne se*) nechod
se mnou prosím tě! (*Odejde*)

Rafael stojí na místě, dívá se za ní.

PRAŽKA (*sbora*): Rafe, slyšíš mě?

Pražka přichází.

Co kdybysme dali Královům ten lustr? Stejně už
k ničemu není.

Tma.

Přestávka

10

*Bubny duní. Na zadním prospektu je úzká úvozová cesta,
sevěřená tarasy a ploty venkovských zabrad. Odtud při-
chází maškarní průvod. Čtyři maškary nesou rakev bez
víka, ve které leží Jindřich v rubáši, za rakví jdou ostat-
ní maškary, jedna má v ruce konývku místo kropítka,
obání se jí na všechny strany, jiná mává kaditel-
nicí z plechovky, v čele je Husar.*

MAŠKARY (*sborem*) Achich ach, achich oul!

JINDŘICH (*se posadí, rozblédne se*): Tahle cesta jde
k nám!

HUSAR: Cesta necesta, my jdeme furt!

JINDŘICH (*dívá se*): To je jako náš dům!

HUSAR: Dům nedům, to je mrtvému fuk!

JINDŘICH: Mrznou mi palce u nohou. Proč jste mi
nenechali mý boty?

HUSAR: Budou pro mladšího bratra.

JINDŘICH: Nemám mladšího bratra.

HUSAR: Dej oči do sloupu a mlč!

JINDŘICH (*dívá se na zem přes okraj rakve*): Pusťte
mě na zem.

HUSAR: Tady se umažeš, tady bys ustyd. Buď rád,
dokud tě nesou. Země si užiješ až až.

MAŠKARY (*kteří nesou Jindřicha*): Fuj, ten je těžkej.

To dělá to, že je živěj. Ten život na něm je těžkej.

JINDŘICH (*rozzlobeně*): Já strachy neumřul!

HUSAR: Počkejte, má strach. Kdo se bojí, nesmí do
hrobu.